

„Kívánj a szónak nyílt utat”

Pályaművem a törvényszék elnökhelyettesére vonatkozó következő jogszabályi keretekre figyelemmel készítettem:

Magyarország Alaptörvénye 25. cikk (8) bekezdése felhatalmazása alapján sarkalatos törvény, a 2011. évi CLXI. tv. (Bszi.) 118-120.§-a határozza meg a bírósági vezetők, elnökök feladatait.

További jogszabályi keretet jelent a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. tv. (Bjt.), valamint az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVII. tv. (Iasz.) is. E jogszabályok szabályozzák a bíróságok tevékenységéhez szükséges feltételeket és e jogszabályi rendelkezéseket konkretizálja a Kaposvári Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata (SZMSZ), amely részletesen szabályozza a törvényszék elnökhelyettesének feladatait:

felügyeli a törvényszéki végrehajtók működését,
 intézi a szakértőkkel kapcsolatos feladatokat,
 koordinálja a szakkönyv beszerzéseket, felügyeli a könyvtárat,
 felügyeli és irányítja az irattáros tevékenységét,
 felügyeli az informatikai osztály munkáját és vezeti az Informatikai Bizottságot,
 a törvényszék elnökének meghatalmazása alapján esetenként képviseli a törvényszéket, különösen a közbeszerzési tárgyalásokon,
 soron kívüliség iránti kérelem elbírálása,
 elvégzi az oktatással kapcsolatos igazgatási feladatokat,
 elkészíti a készenléti és ügyeleti tervet, az ügyeleti beosztást, valamint felügyeli azok végrehajtását,
 gondnokság felügyelete,
 a biztonságtechnikai szolgálat felügyelete.

A törvényszék elnökhelyettese tehát általánosan helyettesíti a törvényszék elnökét a Bszi. 123.§ (1) bekezdése szerint akadályoztatása esetén, ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve.

A törvényszék elnökhelyettese a hatályos SZMSZ szerint ellátja azokat a feladatköröket, amelyeket ezáltal a hatáskörébe utaltak és azokat a feladatokat is, amelyekkel a törvényszék elnöke megbízza.

Ezen túl számos munkaigényes feladatkör is hagyományosan az elnökhelyettes feladatához tartozik pl. oktatásfelelősi megbízás, projektfelelősi megbízás, közbeszerzésekben történő részvétel, azok felügyelete.

Mindezen jogszabályi és szabályozási, megbízási keretek között a későbbiekben részletezett céljaimat úgy igyekeztem meghatározni, hogy azok megfeleljenek az OBH elnöke által közzé tett stratégiai céloknak, valamint a Kaposvári Törvényszék elnöke által meghatározott rövid és hosszú távú elképzeléseknek.

A pályaművem összeállítása során felhasználtam azokat a tapasztalatokat, amelyeket az elmúlt hónapokban igazgatási feladatokkal megbízott bíróként szereztem.

Volt alkalmam felmérni, hogy a Kaposvári Törvényszéken milyen feladatok várnak a jövőben a törvényszék elnökhelyettesére, volt alkalmam bekapcsolódni a szervezetfejlesztési projekt megvalósításába és megismerhettem a törvényszék vezetésének munkaszervezését és munkamódszereit is.

A Kaposvári Törvényszék elnökének elképzeléseivel és vezetési stílusával teljesen azonosulni tudok.

Rendkívül jónak tartom az Elnök Asszony azon gyakorlatát, hogy a fontosabb igazgatási döntések meghozatalakor mindig támaszkodik a Bírói Tanács véleményére és rendszeresen tájékozik a Magyar Bírói Egyesület álláspontjáról is. A Bírói Tanács helyi elnöke részt vesz a hetenként tartott operatív jellegű vezetői értekezleten és a Magyar Bírói Egyesület megyei elnökével együtt az elnöki értekezleteken is.

Ebben a demokratikus, mégis határozott, mindenki előtt átlátható, következetesen alkalmazott elvek szerint működő vezetői struktúrában érzésem szerint meg tudnám találni a helyem.

Az elmúlt hónapok elnökhelyettesi hatáskörben végzett igazgatási munkája azt is megmutatta a számomra, hogy a kölcsönös bizalomra épülő munkának van eredménye és ezért remélem, hogy több területen érdemi segítséget tudok nyújtani a törvényszék modernizálásában, szemléletének átalakításában különösen az elnökhelyettesi reszortba tartozó feladatok megoldásának felgyorsításával.

A pályázati kiírásban szereplő kihívások elemzése:

A civilisztikai ügyszakban a törvényszék első fokán az egy tanácsra eső befejezések számának növelése

Somogy megyében a 2013. évi bírói egyéni adatszolgáltatás alapján az első fokú civilisztikai érkezés a törvényszéken egy tárgyaló bíróra vetítve az országos átlag alatt maradt (10,16), a befejezés ennek megfelelő volt (10,04). A hátralék nem volt jelentős: 2013-ban az országos átlag (102,62) mintegy fele (52,36).

2014. október végén a folyamatban maradt ügyek száma 65 volt, amely az országos adatokhoz képest még az ítélkezési szünet ügyszámemelő hatásától eltekintve is rendkívül alacsony.

A befejezések számát ezért jelenleg jelentősen nem kell emelni, arra azonban oda kell figyelni, hogy az mindig érje el az érkezések számát azért, hogy a kiváló mutatóink megmaradjanak.

Civilisztikai ügyszakban a törvényszék másodfokán az egy tanácsra jutó folyamatos ügyek számának csökkentése

A civilisztikai ügyszak másodfokán 2013-ban a befejezések száma meghaladta az ügyérkezést, így az eredetileg is alacsony ügyhátralék tovább csökkent. A folyamatban maradt ügyek tekintetében a Kaposvári Törvényszék országosan a harmadik legjobb eredménnyel büszkélkedhet. (39,43, az országos átlag 110,21)

2014. október végén a Pf. tanácsoknál összesen 44 ügy volt folyamatban, melyből 40 ügy három hónapnál nem régebben érkezett, 6 hónapnál hosszabb pertartamú ügy nem volt. A hátralék további csökkentése véleményem szerint jelenleg nem aktuális.

A törvényszék első fokának gazdasági ügyszakában folyamatban maradt egy éven túli perek számának és ügyhátralékon belüli arányának mérséklése

A gazdasági ügyszakban sincs Somogy megyében jelentős hátralék. A 2013. évi bírói egyéni adatszolgáltatás alapján az ügyhátralék egy tárgyaló bíróra jutó aránya az országban a legalacsonyabb volt: 68,26.

Ez a hátralék 2014. október végén a törvényszék 1. fokán összesen 40 ügy volt, melyből csak 12 volt egy éven túli pertartamú. Ez az ügyszakban feldolgozott ügyek nagyobb munka- és időigényére is figyelemmel nagyon jó adat.

15 %-ot tesznek ki a két évnél hosszabb pertartamú ügyek. Ez az arány első pillantásra riasztóan magas, azonban ez az adat összesen 6 ügyet jelent. A magas statisztikai arányt az eredményezi, hogy a szükségszerűen beérkező néhány fogós, nehéz ügy a jó munkával elért és fenntartott alacsony hátralék mellett magasabb arányt képez, mintha egyébként az ügyszakban jellemző lenne a magasabb hátralék.

Véleményem szerint ezért a gazdasági ügyszakban sem szükségesek az ügylátlékkal kapcsolatos újabb vezetői intézkedések, a néhány öreg ügyet mielőbb fel kell dolgozni, a szakmai vezetésnek erre figyelemmel kell lennie. Jelenleg elégségesnek tartom az éven túli pertartamú ügyek rendszeres jelentését.

A Kaposvári Törvényszék III. számú épületében a többi szervezeti egységtől külön van elhelyezve a cégbíróság, a civil szervezetek nyilvántartása, a gazdasági ügyszak, valamint a törvényszéki végrehajtás. Mindezen szervezeti egységek felügyeletére, és a vezetői feladatok ellátására ebben az épületben célszerű lenne kollégiumvezető-helyettes kinevezése.

A kollégiumvezető-helyettes közvetlenebben tudná figyelemmel kísérni a gazdasági ügyek alakulását, és hatásosabban el tudná érni az öreg ügyek feldolgozását.

Összefoglalva: a civilisztikai és gazdasági ügyszak helyzetét az jellemzi, hogy a Kaposvári Törvényszék illetékességi területén működő bíróságok előtt indult polgári és gazdasági perek résztvevői alappal bízhatnak abban, hogy az ügyük első és másodfokon *gyorsan* és a másodfokú helybenhagyási arányra figyelemmel (2013-ban járásbírói civilisztikai peres 58%, tv.szék első fok civilisztika 52.%, gazdasági 1. fok 60 %) *kiváló színvonalon* nyer befejezést.

Büntető ügyszakban minden ítélkezési szinten az egy tanácsra jutó folyamatban maradt ügyek számának évek óta tartó emelkedésének megállítása

A büntető ügyszak helyzetét egy szóval úgy lehetne jellemezni, hogy a helyzet Somogy megyében törékeny. Ez a Kaposvári Törvényszék illetékességi területén működő járásbíróságok méretéből ered.

A Kaposvári Törvényszék területén a Barcsi Járásbíróságón 1 büntetőbíró, a Fonyódi, Marcali és Nagyatádi Járásbíróságokon 2-2 büntetőbíró, a Siófoki Járásbíróságón 5, míg a Kaposvári Járásbíróságón 9 büntetőbíró dolgozik.

Ebből következik, hogy a kisebb járásbíróságokon már egy bíró kiesése is rögtön azt eredményezi, hogy a bíróság a feladatát nem tudja időszerűen ellátni, a hátralék azonnal megemelkedik és a kisbíróáságnak vezetői beavatkozásra, kiségitésre van szükcsége.

A kiségités legfeljebb a két nagyobb járásbíróságóról, Kaposvárról, vagy Siófokról érkezhet. Ennek megfelelően jelenleg a Fonyódi Járásbíróságón a tartós távollét miatt hiányzó büntetőbírók kirendeléssel siófoki járásbíró helyettesíti, míg a Kaposvári Járásbíróság egy bírása a Kaposvári Törvényszék másodfokú tanácsába került tartósan kirendelésre, egy további bíró pedig a Székesfehérvári Járásbíróságón segíti az ügyhátralék ledolgozását.

A Kaposvári Törvényszék másodfokú büntető tanácsai jóval az országos átlag feletti leterheltség mellett dolgoznak. Ennek ellenére sajnos sor került egy álláshely zárolására, majd elvonására, amely miatt állandósult a másodfokú tanácsok nehéz helyzete.

A 2013. évi egyéni adatszolgáltatáson alapuló statisztika szerint a Kaposvári Törvényszékre érkezett *az országban a legtöbb másodfokú büntető ügy*, tanácsnként 36,87, az országos átlag ugyanekkor 24,82 volt. A másodfokú tanácsokban mindent megtettek a megnövekedett ügyérkezés feldolgozása érdekében: 2013-ban az egy tanácsra vetített befejezés *magasan a legnagyobb volt az országban*, 35,72 az országos átlag ugyanekkor 23,8 volt.

Kizárólag a befejezések magas számának volt köszönhető, hogy a kiugró érkezés ellenére az ügyhátralék az országos átlag alatt maradt. Ezzel sikerült megőrizni a hagyományosan jó időszerűségi mutatókat.

A magas érkezés és a kis hátralék közötti látszólagos statisztikai ellentmondás miatt került sor a 2014.OBH.XXI.F.2-3. számú célvizsgálat elrendelésére.

A célvizsgálat megállapította, hogy a másodfokú tanácsok leterheltségét főleg az okozza, hogy az ügyészi fellebbezések aránya Somogy megyében az országban a legmagasabb. A vizsgálat azt is kimutatta, hogy a másodfokú tanácsok csak kirendelt bíró segítségével és a munkaidő teljes és hatékony kihasználásával, többször csak munkaidőn túli, áldozatos munkavégzéssel tudták elérni, hogy a hátralék ne legyen ennél is magasabb. Ez a rendszeres túlmunkát feltételező munkatempó azonban hosszú távon nem tartható.

Mutatják ezt a 2014. október végi adatok, ezek szerint az 1.Bf. tanácsnál már 150 a 2.Bf. tanácsnál 184 ügy volt folyamatban.

A másodfokú tanácsok kiemelkedő munkaterhe miatt feltétlenül szükséges lenne egy további bírót a másodfokú ítélkezésbe bevonni. Ebben az esetben nem volna csonka a jelenleg két bíróval működő 1.Bf. tanács és esetleg egy további kirendeléssel az ügyhátralék emelkedése megállítható lenne.

Önmagában egy kaposvári járásbírószági bírói hely törvényszékre történő átcsoportosítása nem jelentene elegendő megoldást, ezzel tulajdonképpen csak a jelenlegi helyzet kerülne állandósításra, hiszen a Kaposvári Járásbíróság egy bírása már most is folyamatosan kirendeléssel a másodfokú tanácsban dolgozik.

A megoldást az jelentené, ha a Siófokon az elnöki pályázat miatt keletkezett túlbetöltést addig fenn lehetne tartani, amíg a lényegesen kedvezőbb helyzetben lévő civilisztikai ügyszakban nem üresedik állás. Az ügyszakok közötti arány így módosulna és a „keletkező” büntető ügyszakos státuszt lehetne végül a törvényszékre átcsoportosítani.

Ez az álláshely és a mellé elrendelhető kirendelés együttesen megoldaná a Bf. tanácsok hosszú távú gondjait és a Kaposvári Járásbírószágon is maradna annyi tartalék, hogy az időnként nehéz helyzetbe kerülő kisbírószakokat kisegítse.

A büntető ügyszakban tehát pillanatnyilag viszonylag kevés tartalék áll az igazgatási és a szakmai vezetők rendelkezésére ahhoz, hogy a munkából kiesett bírakat pótolják, ezért véleményem szerint további álláshely elvonása a büntető ügyszakból bizonyosan azt eredményezné, hogy a törekeny egyensúly megbomlana és az időszerűségi mutatók rohamosan romlani kezdenének mind az elsőfokú, mind a másodfokú ítélkezésben.

Segítséget jelenthet a szabálysértési ügyek elbírálásának központosítása. A Kaposvári Törvényszék területén működő járásbírószakok szabálysértési ügyei közül a pénzbírság és a közérdekű munka átváltoztatása tárgyában

indult eljárások kerülnek 2015. január 1-jétől központosításra a Kaposvári és a Siófoki Járásbíróságra. Ez azt jelenti, hogy a Nagyatádi, a Fonyódi, és a Marcali Járásbíróságokon dolgozó titkárok munkaterhe csökkenni fog, és e titkárok fokozottan igénybe vehetők lesznek a büntetőeljárásokban.

Az érintett titkárok munkaidejébe ezek után bele fog férni a tárgyalás mellőzésével érkezett ügyek intézése, a személyes meghallgatások megtartása, valamint a nehezebb ügyekben az eljáró bíró mellett végzett előkészítő munka, és a határozat-tervezet készítés is.

Az ügyészség vádemelési gyakorlatának változása is a titkárok fokozottabb foglalkoztatását segíti. Somogy megyében hagyományosan nagyon magas volt a bíróság elé állítások száma, 2012-ben a vádemelések 36%-a, 2013-ban 44,2%-a történt bíróság elé állítással.

Ezzel szemben a tárgyalás mellőzésével előterjesztett vádindítványok száma 2012-ben 28%, 2013-ban 27 % volt.

Az ügyészség gyakorlatának változása jelenleg abba az irányba mutat, hogy a hangsúly áthelyeződik a tárgyalás mellőzéses indítványokra a bíróság elé állítás rovására.

2014. októberében a bíróság elé állítások aránya már csak 24% volt, ezzel szemben a tárgyalás mellőzésével beadott vádindítványok aránya 38%-ra emelkedett.

A titkárok a tárgyalás mellőzéses ügyekben eljárhatnak, és ezzel érdemi segítséget nyújthatnak a kisbíróságok büntetőbíráinak.

A kisbíróságok titkárainak fokozottabb bevonása a büntető ítélkezésbe tehát 2015. első félévében meg fog történni, ennek a tapasztalatait a félév végén át kell tekintenünk, és erre figyelemmel kell újra értékelni a büntető ügyszak helyzetét is.

Felszabadul némi adminisztratív munkaerő is a Barcsi, Marcali, Nagyatádi és Fonyódi Járásbíróságon, amelyet szintén célszerű a jelenleg leterheltebbnek látszó büntető ügyszakban igénybe venni.

Az ügyhátralék kezelésében a büntető kollégium vezetőjének szerepe jelentős, a büntető kollégium a megyében kiemelkedően aktív. Véleményem szerint a kollégiumvezető személye a legfontosabb biztosíték arra, hogy gyorsan reagáljunk a nehéz helyzetre, a kirendelések gyorsan megtörténjenek és a rendkívül törekeny helyzetet így időben tudjuk menedzselni.

Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás

A munkaszervezés területén a legfontosabb feladat a kompetenciának megfelelő munkavégzés előmozdítása. E tekintetben a Kaposvári Törvényszék helyzete különleges, hiszen országosan itt a legmagasabb a bírósági ügyintézők bírákhoz viszonyított aránya. (31/84.) Ez nagyon kedvező helyzet, ugyanakkor nehéz valamennyi ügyintéző helyét megtalálni az irodai rendszerben, nehéz elérni azt, hogy valamennyien érdemi ügyintézői munkát végezzenek.

Bajorországban, a Traunsteini Tartományi Bíróságon tapasztaltam, hogy milyen jól szervezett service-teamek segítik a bírák munkáját. Igaz, hogy az egy bíróra jutó leírói, irodai létszámot nem lehet a magyarországgal összehasonlítani. Az irodáinkat mindenesetre át kell szervezni annak érdekében, hogy mindenki a kompetenciájába tartozó munkát végezve hatékonyabban segítse az ítélkezési munkát.

Általános receptet nehéz adni az optimális irodai szervezetre, teljesen mások ugyanis a lehetőségek egy kisebb, egy közepes méretű és egy nagyobb bíróságon és más-más lehetőségek rejlenek a büntető és a polgári ügyszakban. A képet tovább fogja árnyalni a szabálysértési központosítás után létrejött helyzet.

Sajnos jelenleg nagyon nehézkes a megyében az irodai átszervezés az írnoki és tisztviselői állományt érintő létszámstop miatt, hiszen nem lehet a részben szükségtelen munkaerőt sem leépíteni, mert a pótlása a szükséges helyeken nem lehetséges. A tisztviselők és írnokok kirendelése és utaztatása a jelenlegi bérszínvonal mellett ugyanis a megyében lévő viszonylag nagyobb távolságok miatt nem megoldható.

Ha a team rendszer kialakításakor és a szabálysértési központosításon jó eredményt akarunk elérni, akkor szerintem szükséges a létszámstop feloldása, hiszen ez ma már szükségtelenül köti meg az igazgatási vezetők kezét.

Az emberi erőforrások terén gyakori kritika, hogy a bírák nem eléggé mobilizálhatóak, nem vállalnak szívesen kirendelést. Ebben a kérdésben egyetérttek Dr. Répássy Árpáddal, a Miskolci Járásbíróság elnökével, aki az intézményi stratégia kialakítása során felmérte, hogy nagyobb mobilitásra csak a jelenlegi utazási költségtérítési rendszernek a valóságos költségekhez való igazítása, és kirendelési pótlék bevezetése esetén számíthatunk.

A Marcali Járásbíróság elnökeként megszerveztem az irodai teamrendszert a járásbíróságon és az ennek során szerzett tapasztalataimat át tudom adni a járásbírósági vezetőknek.

Az elmúlt hónapokban két workshopot szerveztem ügyszakonként a bírósági ügyintézőknek, ahol kölcsönösen informálódunk a munkaszervezési lehetőségekről.

Feltétlenül szeretném előmozdítani az irodák kompetenciának megfelelő átalakítását, modernizálását, akkor is, ha ehhez tabuként kezelt megszokott munkaszervezési elvekhez (pl. egy bíró – egy leíró rendszer) kell hozzányúlni. Az igazgatási vezetés legfontosabb feladata e cél érdekében a járásbírósági vezetők motiválása és informálása.

A bíróság megjelenését a médiában a stratégiai célok elérése érdekében is kiemelkedően fontosnak tartom. A pozitív sajtó nem öncélú, a bíróságról alkotott pozitívabb kép hozzájárul az ügyfelek bizalmán keresztül az állampolgárok jogtudatának fejlesztéséhez, a jogkövető magatartáshoz, és ezen keresztül az időszerű ítélkezéshez is.

A jelenlegi sajtószóvivői rendszert tovább kell fejleszteni, hiszen a tájékoztatásunk ugyan tárgyszerű és pontos, azonban az átlagember számára nehezen „fogyasztható”. Gyakran az események után kullogunk, amikor egy, a médiában megjelent tárgyi tévedésektől hemzseggő tudósítást próbálunk meg egy interjúval utólag helyretenni.

Ki kell lépünk a passzivitásból, és *aktív sajtótevékenységet* kell végeznünk, szolgálva ezzel a hiteles és pontos tájékoztatást. Véleményem szerint az írott és elektronikus sajtó tekintetében „törvényszéki tudósító”-ként megbízási szerződéssel kell profi újságírókat alkalmaznunk.

A tudósító folyamatosan tartaná a kapcsolatot a sajtószóvivővel és az exkluzív tudósításait, eladható, fogyasztható formában, ugyanakkor a szóvivő felügyelete miatt tárgyi és szakmai tévedésektől mentesen írhatja meg. A tudósító nagyon fontos feladata lenne ezen túl az is, hogy a sajtókapcsolatai révén a kész anyagot az írott és elektronikus sajtóban elhelyezze.

Ez a rendszer jó az olvasóknak, hiszen gyorsan kapnak olvasható és mégis korrekt tájékoztatást, jó az újságoknak, hiszen ingyen és gyorsan juthatnak használható exkluzív cikkekhez és jó a bíróságnak, mert rá nézve pozitív, de legalábbis semleges írások jelennek meg.

Mindezekre figyelemmel - amennyiben lesz forrás rá - a „törvényszéki tudósító” megbízását szorgalmazni szeretném.

A Kaposvári Törvényszék elnöke komoly erőfeszítéseket tett az elmúlt időszakban a mediáció bevezetése, majd a mediációra utalt ügyek számának emelése iránt. Mára az egész megyében vannak elkötelezett mediátoraink és a legtöbb járásbírószágon biztosított mediációs szoba is.

Átvehető jó gyakorlatnak látom a Pécsi Törvényszéken az idézésekhez mellékelte, az ügyfelek figyelmét a mediációra felhívó levelet.

A mediáció további elterjesztése azon áll vagy bukik, hogy sikerül-e legyőznünk a bírák szkeptikus hozzáállását ehhez a jogintézményhez. Ennek érdekében a törvényszéken nemrég elkezdett, a bírák és fogalmazók számára tartott „bíró-érzékenyítő” beszélgetések folytatását tervezem.

A mediációs eljárások számának emelését ugyanakkor tapasztalatom szerint az igazgatási vezetők tudják a leghatásosabban előmozdítani, ezért a fő hangsúlyt a jövőben is a járásbírószági elnökök és elnökhelyettesek meggyőzésére kell helyoznunk.

A tárgyi és pénzügyi forrásokkal való gazdálkodás

Az irattárak helyzete a Kaposvári Törvényszék területén nehéz és ezért gyors beavatkozást kíván. A Fonyódi Járásbírószágot kivételével valamennyi irattárunk megtelt, sőt túl is csordult. Első intézkedésként felmértem az irattárazott irataink állapotát, minőségét és mennyiségét. A rendelkezésre álló helységeink főleg régi kazánházak, alagsori szobák, de most már tartunk iratokat tárgyalótermi szekrényekben és a folyosón felhalmozva is. A következő hónapokban három közjegyző iratait kell átvinnünk, amely szinte megoldhatatlan feladat.

A megoldást abban látom, hogy hozzunk létre egy központi irattárat, ahol el tudjuk helyezni egy - a létrehozandó irattározási munkabizottsággal - kiválasztott „ritkán forgó” iratainkat. Ezután a szervezeti egységek irattáraiban már csak azok az iratok maradnának, amelyeket gyorsan, vagy gyakran kell használnunk. A „ritkán forgó” iratok elküldésére a központi irattárból a heti bírósági postajárattal volna lehetőség.

Két megfelelő helyszín jöhet szóba – modern, mozgatható polcrendszer felszerelése után –, egy a Siófoki Járásbírószágon, egy pedig a Nagyatádi Járásbírószágon. Az OBH Projektiroda tájékoztatása szerint minderre a jövőben pályázati lehetőség lesz, ezt feltétlenül igénybe kell vennünk.

A rövid távú célom ezért az, hogy amire a pályázat kiírásra kerül, kész, költségvetéssel rendelkező szakmai anyaggal rendelkezünk.

Az informatika a bíróság számára egyre fontosabb, egyre több és összetettebb feladatot kell megoldanunk. A hardverek felfrissítése után az elkövetkező időszakban előtérbe kerül az új szoftverek, alkalmazások bevezetése és fejlesztése.

Ennek során különösen igaz az, hogy nyitott szemmel kell járnunk, és az országban már megvalósult jó fejlesztéseket át kell vennünk. A közelmúltban átvettük a BKT szabálysértési automatizáló alkalmazását, amely nélkül a szabálysértési központosítás szinte lehetetlen lenne, most vezetjük be a Gyulai Törvényszék utalványozó alkalmazását, tervezem a Szegedi Törvényszék folyóirat indexelő programjának átvételét és más programok bevezetését is.

Az informatikai hibák kijavítása a szervezetfejlesztési projekt eredményeképpen kifejlesztett helpdesk program bevezetése óta érezhetően felgyorsult, és tervszerűbbé vált. Továbbra is ragaszkodnunk kell ahhoz, hogy az informatikai gondokat kizárólag az online helpdesk rendszeren keresztül jelentse be mindenki, mert az informatikusok teljesítménye így mérhető és az informatikai osztály munkája csak így szervezhető eredményesen.

A jövő legfontosabb feladata az otthoni munkavégzés elősegítése, támogatása hardverrel és szoftverekkel is. A bírák körében erre nagy igény mutatkozik és a hatékonyság és időszerűség elvének érvényesülését ezzel a fejlesztéssel tudnánk a legjobban elősegíteni. Ez azonban olyan léptékű fejlesztés, amely központi forrás nélkül számunkra elképzelhetetlen.

A legnagyobb infrastrukturális gond a Kaposvári II. és III. számú épület 140 munkaállomásának és 6 szerverének kapcsolata a gerinchálózattal és az I. számú épületben lévő szerverekkel. Az épületek között lévő mikrohullámú adatkapcsolat elavult, a kis sávszélesség nagyon lelassítja a munkát. Mindez gátja a tervezett biztonságtechnikai beruházásoknak is, hiszen az IP kamerák képét is ezen a rendkívül alacsony sávszélességen kellene „keresztülpréselni” az I. épület felé.

A jövőben tervezett videós tárgyalásrögzítés pedig teljesen lehetetlen a jelen helyzetben. Célszerű volna áttérni az optikai hálózatra, vagy a sávszélességet más módon emelni. E tárgyban az OBH Informatikai Főosztályával folytatott - eddig eredménytelen - egyeztetés felgyorsítását tervezem.

A Kaposvári Törvényszéken a tárgyalótermekben digitális hangrögzítés folyik. A hangfájlok tárolására a tárgyalótermi számítógépek kapacitása nem elegendő, szükséges volna ezért a hangfájlokat egy központi szerveren tárolni.

Ezzel összefüggésben szabályzatot kell alkotni a hangfájlok kezeléséről, tárolásáról, a hozzáférési jogosultságokról és a törlésről.

A hangfájlok szabályozatlan helyi mentése helyett az adatok központi tárolása esetén a tárgyalás anyagának visszahallgatása a másodfokú tanácsok számára, vizsgálat esetén a bíróvizsgálatot végző szakmai vezető számára, igazgatási panasz esetén pedig az igazgatási vezető számára ellenőrizhető körülmények között lehetővé válna.

További informatikai feladatokat fog generálni a jövőben a BIIR rendszer dokumentum-feltöltéseinek egri mintára történő bevezetése, lehetnek gondok az EKOP projekthez kapcsolódó BIIR kiegészítésekkel és időben fel kell készülnünk a beszédfelismerő szoftverekben rejlő lehetőségek kiaknázására is.

Az informatikával összefüggő feladat lesz az is, hogy a mai követelményeknek már nem teljesen megfelelő Informatikai Biztonsági Szabályzatot jelentősen frissítenünk kell.

A törvényszéki végrehajtás helyzetét a szervezetfejlesztési projekt keretében részletesen átvilágítottuk.

A végrehajtás legtöbb problémáját az okozza, hogy jelenleg nincs olyan érvényes szabályzat, amely lehetővé tenné, hogy a kis értékű követelésekre ne kelljen végrehajtást vezetni. A végrehajtásunk fuldoklik a kis összegű bűnügyi költségek és vagyonelkobzások hiábavaló végrehajtása miatt.

A kis összegű követelések tömeges végrehajtása - azon túl, hogy nagyon munkaigényes - *pazarló* is, hiszen az volna célszerű és takarékos, ha azokat a végrehajtásokat nem kellene lefolytatnunk, ahol a költségek biztosan meg fogják haladni az egyébként is bizonytalan bevételeket.

Ennek a kérdésnek a megoldására központi szabályozásra van szükség, ha ez megtörténik, akkor a végrehajtási csoport fel fog lélegezni, és a fennmaradó ügyekre nagyobb energiát fordítva sokkal eredményesebb lesz.

További problémát jelent az, hogy a végrehajtási ügyek DOS alapú lajstromából az adatok migrálása még nem történt meg a BIIR programba. Ebben a kérdésben az OBH Informatika által ígért segédprogramra várunk, amikor ez végre elkészül a végrehajtási adminisztráció fel fog gyorsulni.

A folyamatok felgyorsítására bevezetésre került a törvényszéken a végrehajtók ügyvitelét egyszerűsítő és ellenőrizhetővé tevő ügyviteli szoftver. Most a még néhol hiányos szoftver továbbfejlesztésére, testre

szabására kell koncentrálnunk, azért is, mert várható, hogy azt több törvényszék is átveszi. Szükséges lenne a pénzüzetek online megkeresésének bevezetése, amely jelentős költségmegtakarítást tenné lehetővé.

A végrehajtási problémák eredményes kezelése érdekében felvettük a kapcsolatot a szervezetfejlesztés keretében ugyancsak ezen a témán dolgozó Szombathelyi Törvényszékkal. Ezt az együttműködést szeretném a jövőben tovább erősíteni.

Az igazságügyi szakértők vonatkozásában a közelmúltban a Gazdasági Hivatallal közösen átnéztük a bíróságainknak dolgozó szakértők által benyújtott számlákat. A kollégiumokon pedig időről-időre felmerülnek egyes szakértőkkel kapcsolatos problémák.

A feladat összetett, hiszen az eljáró bíró számára az a fontos, hogy a szakvélemény jól használható legyen, az igazgatási vezető számára az, hogy a szakvélemény gyorsan elkészüljön, ne növekedjen a hátralék, míg a gazdasági vezetés számára az, hogy a szakvélemény olcsó legyen, különösen akkor, ha a díjat a bíróságnak kell előlegeznie. Ezt a három szempontot egyszerre csak nagyon kevés szakértő tudja teljesíteni.

A belső, intranetes hálózatunkon ezért egy szakértő és tolmács ajánló oldal létrehozását tervezem, ahol bíró a bíróval tudja megosztani a tapasztalatait (csak a pozitív tapasztalatait) annak érdekében, hogy ne kelljen minden egyes bírónak addig kísérleteznie, mire egy igazán jól dolgozó szakértőre talál.

A 2015-től tartandó kötelező helyi képzések részét fogja képezni a szakértőkkel kapcsolatos ügyszakonkénti képzés, mely ki fog terjedni a szakértők kirendelésének és a szakértői díjak megállapításának alapvető kérdéseire is. Ettől a képzéstől a szakértőkkel kapcsolatos bírói gyakorlat egységesülését várhatjuk.

A tárgyi feltételek körében az előzőekben részletezetteken kívül először a bíróságaink fűtése korszerűsítését és a nyílászáró cseréket kell befejeznünk. Minderre a közeljövőben induló KEHOP programban nyílnak lehetőségek számunkra.

Fontos a proaktivitás, a beruházásokat a későbbi pályázás érdekében hamarosan meg kell tervezetnünk, hogy a pályázat kiírásakor kész dokumentációval rendelkezünk.

Tovább kell folytatnunk a tárgyalótermek bútorozását. Először a Siófoki Járásbíróságon kell elérnünk, hogy a bíróság külső felújítása után legyen itt is legalább egy „médiaképes” tárgyalóterem és a bútorzat alkalmas legyen a szabálysértési központosítás után érkező nagyobb ügymeg fogadására.

A Marcali Járásbíróságon megtervezésre került a mediációs szoba, amennyiben forrás lesz rá, az átalakítást meg kellene valósítani, tekintettel arra is, hogy a mediáció ezen a bíróságon is elindult.

A bíróságaink biztonsági felszerelését is tovább kell fejleszteni. Ennek érdekében elkészült a Kaposvári Törvényszék épületeinek biztonsági felmérése annak érdekében, hogy kész terveink legyenek kamerarendszerek és az ügyfelektől elzárt területeket lezáró ajtók felszerelésére.

Folytatni szeretnénk a világítási rendszerünk felújítását és az arra megfelelő folyosókon a mozgásérzékelős lámpák felszerelését.

Bírósági integritás

A bíróság integritása területén a helyzet Somogy megyében mindig jó volt, a fegyelmi eljárások száma évek óta minimális és a munkamorállal sem voltak problémáink. A bírák ellen benyújtott panaszok objektív kivizsgálását pedig segíteni fogja a hangfelvételek központi tárolása.

A MABIE és az OBT közötti megbeszélés után a bírói egyesület választmányának tagjaként is szorgalmazni fogom, hogy a megye bírái a felálló etikai testületben vállaljanak szerepet.

Az Alkotmányvédelmi Hivatal több integritás-oktatást tartott már a törvényszéken, ezeknek az oktatásoknak a folytatása indokolt, ezeket a képzéseket a éves képzési tervekbe be kell építenünk.

A bírósághoz való hozzáférés

Az információs társadalom kihívásaira válaszolnunk kell és a jelenlétünket az interneten erősíteni kell. Egyszerűen több friss információt kell megosztanunk már csak az esélyegyenlőségi szempontokra is figyelemmel. Az elektronikus ügyfélkapcsolatok terén értékes tapasztalatokhoz juthatunk a Kaposvári Törvényszék lengyel partnerétől, a Krakkói Törvényszéktől, ahol ebben előttünk járnak.

A digitális ügyfélkapcsolatok körében ezért első lépésként nemzetközi konferencia szervezését tervezem a bajorországi és lengyel partner bíróságainkkal. Felállt egy csapat és megkezdjük az informálódást és felkészülést egy erre irányuló pályázatnak a Justice DG felé történő benyújtására.

Jó gyakorlatnak tartom az ügyfélinformációs terminálok, pultok kialakítását, ezt a nagyobb bíróságainkon, Kaposváron és Siófokon meg kell valósítanunk.

A közeljövőben rövid távon meg fog történni a törvényszék járásbíróságain lévő telefonközpontok automatizálása. Ezután már tanúgondozási tájékoztató szövegeket is képesek leszünk gombnyomásra lejátszani.

Képzés

A képzések terén a MIA koncepciója szerint a hangsúly a központi képzésekről áttevődik a helyi és a regionális képzésekre. Fontos, hogy a képzéseink rendszeresek és állandóak legyenek, hogy a munkatársak erre számíthassanak, készülhessenek, és a későbbiek folyamán az általunk szervezett tanfolyamok, események megfelelő minőségbiztosítással a képzési rendszerbe regisztrálhatóak legyenek.

A helyi képzések tervezésekor figyelemmel kell arra lennünk, hogy a dolgozók különböző csoportjainak más-más jellegű képzésre van szüksége. A bírák helyi képzése évek óta jól működik a kollégiumvezetők irányítása alatt.

A titkárok képzésében a törvényszék új utakat keresett a szervezetfejlesztési projektben: negyedévente komolyan értékelt perszิมulációkat tartunk és sor került a titkárok peres ügyszakba, bíró mellé egy-egy ügyben történő beosztására is.

A fogalmazók hagyományos tanulókörös képzését is kiegészítettük perszิมulációval. A fogalmazóképzés területén régi elképzelésem, hogy a megfelelő megállapodások után a fogalmazóink egy-egy rövidebb időszakot az ügyészségen, illetve a kamara által meghatározott ügyvédnél is eltöltsenek.

A más hivatásrendek gyakorlatába, életébe történő betekintés búsán kamatozna, amikor a fogalmazóból igazi érdemi munkát végző titkár, majd bíró válik.

A bírósági ügyintézőknek workshopokat szerveztem, míg a tisztviselőknek és írnokoknak az ügyviteli tudást frissítő előadásokat, melyet kötelező BÜSZ-teszt követett.

A rendészek továbbképzése is rendszeres, és sor került az adminisztratív állomány informatikai továbbképzésére is.

A helyi képzések e rendszere jól bevált, minden dolgozóra kiterjed, ennek fenntartása továbbra is indokolt.

A MIA által a törvényszékekre telepítendő képzések megszervezése komoly feladatot jelent majd a jövőben az oktatásfelelős elnökhelyettes számára. Ezeket az auditált képzéseket szerintem csak akkor tudjuk jól megszervezni anélkül, hogy túl sok bírát vonjunk ki az ítélkezésből, ha más törvényszékekkel összefogunk. E miatt a Pécsi Ítéltábla illetékességi területén lévő törvényszékek együttműködése elengedhetetlen.

Az új képzéseket össze kell hangolnunk a kollégiumok munkatervével, a kollégiumok üléseivel, mert így a szükséges létszám biztosítható, és a képzésen való megjelenés a bírák számára nem jelent újabb terhet, újabb munkából kiesett napot.

A központi tematika és a minőségbiztosítás a képzés színvonalát garantálja, és ha az előadókat a szomszédos törvényszékekkel egyeztetjük, akkor az új oktatási rendszer működőképes lehet. A rendszer struktúrájának kialakítása azonban a közeljövőben nagy munkaterhet fog jelenteni.

Ehhez a témához tartozik, hogy megszervezem az „ülők akadémiát”, mely az ülnökök azonos tematikán alapuló, nyolc előadásból álló képzését jelenti két év alatt. Ezt szeretném kiegészíteni egy, az előadások anyagára épülő ülnöki kézikönyv elkészítésével és kiadásával, valamint egy honlap létrehozásával. Mindehhez pályázaton szeretnénk forrást nyerni.

Az ülnökök a bíróság legfontosabb civil „szövetségeseiként” joggal várják el, hogy önként vállalt feladataik teljesítéséhez a szükséges támogatást a bíróságtól megkapják. A célom az, hogy az ülnökeink a nekik nyújtott alapvető ismeretek birtokában jobban részt tudjanak venni a tanácsok munkájában.

A Kaposvári Törvényszék kész gyakornokok fogadására az egyetemek jogtudományi karairól. Az egyeztetés megindult a Pécsi Tudományegyetemmel, hiszen együttműködési megállapodás megkötését tervezzük, hogy a somogy megyei joghallgatók részére a lakóhelyükön biztosítsunk a gyakorlatra rendszeres lehetőséget.

A nyitott bíróság program az utóbbi hónapokban új lendületet kapott a Kaposvári Törvényszéken. Megsokszorozódtak az események Kaposváron,

Nagyatádon és immár Siófokon is. Marcaliban még az idén diák perjátszásra is sor fog kerülni a bíróság titkára által készített dramatizált forgatókönyv alapján. Ezt a dinamizmust szeretném a jövőben is elősegíteni, a szervezésben, valamint az előadásokban pedig továbbra is részt szeretnék venni.

A nyitott bíróság programban, a képzéseknél, az ülnök akadémiánál és a pályázatoknál, projekteknel is *szinte az eredeti céllal azonos fontosságú célom*, hogy azokba minél több, eddig viszonylag passzív bírát vonjak be, azért, hogy ne csak néhányan viseljenek minden terhet, hanem mindenki kapjon lehetőséget arra, hogy megmutassa a tudását és megvalósíthassa az elképzeléseit. Meg kell mozgatnunk lehetőleg mindenkit, ki kell használnunk minden, eddig elpazarolt szellemi kapacitást.

Tisztelt Elnök Asszony!

Pályaművemben igyekeztem őszintén és reálisan összefoglalni a Kaposvári Törvényszék jelenlegi helyzetét és az igazgatási vezetők előtt álló kihívásokat. Igyekeztem röviden felvázolni a további fejlődés lehetséges területeit.

A törvényszék modernizálásában, az itt kifejtett elképzelések megvalósításában szívesen részt vennék, ezért kérem az Elnök Asszonyt, hogy pályázatomat elfogadni szíveskedjék.

Tisztelt Kollégáim!

Pályaművemben igyekeztem minél kevesebb általánosságot megfogalmazni, hanem inkább minél több, főleg az elnökhelyettesi feladatkörhöz kapcsolódó konkrét elképzelésemet bemutatni. Fontosnak tartottam, hogy látható legyen az, hogy a jövőben milyen téren, hogyan szeretnék előrelépni, és azt is fontosnak tartottam, hogy a pályaművemben írtak megvalósítása sikeres pályázat esetén számonkérhető legyen.

Az itt vázolt tervek megvalósításához kérem a tisztelt Összbírói Értekezlet támogatását.

Kaposvár, 2014. december 10.

Dr. Király Péter